

Эрүүл мэндийн даатгалын Үндэсний
зөвлөлийн

.....оны дугаар сарын -ний өдрийн
..... дүгээр тогтоолын хавсралт

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ТУСЛАМЖ, ҮЙЛЧИЛГЭЭ ҮЗҮҮЛЭХ БАЙГУУЛЛАГЫГ СОНГОН ШАЛГАРУУЛАХ ЖУРАМ

Нэг. Ерөнхий зүйл

1.1 Энэхүү журмаар иргэн, даатгуулагчид Эрүүл мэндийн даатгалын тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 9.1.1, 9.1.2, 9.1.3, 9.1.5, 9.1.9, 9.1.10, 9.1.11, 9.1.13, 9.4-т заасан эрүүл мэндийн даатгалын сангаас зардлын төлбөрийг нь хариуцах тусламж, үйлчилгээ үзүүлэх эрүүл мэндийн байгууллагыг (цаашид “тусламж, үйлчилгээ үзүүлэх байгууллага” гэх)-г цахим систем ашиглан сонгон шалгаруулах (цаашид “сонгон шалгаруулалт” гэх), үр дүнг мэдээлэх болон холбогдох бусад харилцааг зохицуулна.

1.2 Сонгон шалгаруулалтын зорилго нь Монгол улсын нутаг дэвсгэрт үйл ажиллагаа явуулж байгаа, тусгай зөвшөөрөлтэй, магадлан итгэмжлэгдсэн эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээ үзүүлэх байгууллагуудаас тусламж, үйлчилгээ үзүүлэх чадамж, хүртээмжийг нь харгалзан сонгож, иргэн даатгуулагчид үзүүлэх эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг сайжруулахад оршино.

1.3 Сонгон шалгаруулалт нь Эрүүл мэндийн даатгалын тухай хууль, Эрүүл мэндийн тухай хууль, Эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээний тухай хууль, Нийтийн албанд нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хууль, Аж ахуйн үйл ажиллагааны тусгай зөвшөөрлийн тухай хууль, Зөрчлийн тухай хууль, энэхүү журам болон холбогдох бусад хууль тогтоомжоор зохицуулагдана.

1.4 Өрх, сум, тосгоны эрүүл мэндийн төвөөс үзүүлэх Эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээний тухай хуулийн 17 дугаар зүйлийн 17.1-т заасан улсын төсвөөр санхүүжүүлэх тусламж, үйлчилгээг сонгон шалгаруулалтад хамруулахгүйгээр тэдгээр байгууллагатай шууд гэрээ байгуулж болно.

Хоёр. Сонгон шалгаруулалтын зарчим

2.1 Сонгон шалгаруулалтад дараах зарчим баримтална:

2.1.1 **Үр ашигтай байх:** Даатгуулагчдын дийлэнх, олонхийн эрүүл мэндийн эрэлт хэрэгцээнд нийцсэн, эмнэлзүйн хувьд үр дүнтэй, эдийн засгийн хувьд үр ашигтай тусламж, үйлчилгээг эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээ үзүүлэх байгууллагаас худалдан авна.

2.1.2 Чадамжид суурилсан байх: Сонгон шалгаруулалт нь тусламж үйлчилгээ үзүүлэх байгууллагын чадамж, хүртээмжийн талаарх бодит үнэлгээнд суурилсан байна.

2.1.3 Хүлээн зөвшөөрсөн байх: Сонгон шалгаруулалтад хамрагдах хүсэлт гаргасан тусламж, үйлчилгээ үзүүлэх байгууллага нь эрүүл мэндийн даатгалын байгууллагын тогтоосон тусламж үйлчилгээний жагсаалт, эрүүл мэндийн даатгалын сангаас болон даатгуулагчаас төлөх төлбөрийн хэмжээ, төлбөрийн аргыг хүлээн зөвшөөрсөн байна.

2.1.4 Ил тод, нээлттэй байх: Сонгон шалгаруулалт нь ил тод, нээлттэй явагдах бөгөөд үр дүнг олон нийтэд мэдээлдэг байна.

2.1.5 Ашиг сонирхлын зөрчлөөс ангид байх: Сонгон шалгаруулалт нь цахим технологид суурилсан, хувь хүний хүчин зүйлээс ангид, хараат бус хэлбэрээр явагдана.

Гурав. Сонгон шалгаруулалтын зохион байгуулалт

3.1 Сонгон шалгаруулалтын бэлтгэл хангах, зохион байгуулах, хянан үзэх, үнэлэх, үнэлгээний дүгнэлт гаргах, гэрээ байгуулах эрх олгох шийдвэрийн санал боловсруулах үндсэн нэгж нь Эрүүл мэндийн даатгалын ерөнхий газрын сонгон шалгаруулалт, гэрээлэлтийн асуудал хариуцсан нэгж байна.

3.2 Сонгон шалгаруулалтын бэлтгэл ажлыг хангахад Эрүүл мэндийн яам, Эрүүл мэндийн хөгжлийн төв, аймаг, нийслэлийн эрүүл мэндийн газрын холбогдох албан тушаалтныг татан оролцуулж болно.

3.3 Сонгон шалгаруулалтыг зохион байгуулах бэлтгэл ажилд дараах үйл ажиллагаа хамаарна:

3.3.1 Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжүүлэх тусламж, үйлчилгээний төрөл, жагсаалт бүрт тавигдах “Тусгай шаардлага”-ыг боловсруулан батлуулах, нэмэлт, өөрчлөлт орсон тухай бүрт “Тусгай шаардлага”-ыг шинэчлэх;

3.3.2 Ерөнхий болон тусгай шаардлагыг үнэлэхэд шаардлагатай дараах мэдээллийн бааз үүсгэх, шинэчлэх;

3.3.2.1 эрүүл мэндийн байгууллагын тусгай зөвшөөрлийн мэдээллийн сан;

3.3.2.2 эрүүл мэндийн байгууллагын магадлан итгэмжлэлийн мэдээллийн сан;

3.3.2.3 эмч, эмнэлгийн мэргэжилтний эмчлэх, сувилах, эм барих зөвшөөрлийн мэдээллийн сан;

3.3.2.4. эрүүл мэндийн даатгалын байгууллагатай гэрээ бүхий байгууллагуудын сүүлийн 3 жилийн гэрээний үнэлгээний мэдээллийн сан;

3.3.2.5. хугацаанаас өмнө гэрээ цуцалсан, түүний шалтгаан, хууран мэхлэх аливаа асуудал зэргийг агуулсан зөрчлийн мэдээллийн сан;

3.3.3 Сонгон шалгаруулалтыг цахимаар зохион байгуулахад ашиглах системийн бэлэн байдлыг хангах;

3.3.4 Сонгон шалгаруулалтын үе шат болон сонгон шалгаруулалтад тавигдах шаардлага зэрэг мэдээллийг цогц байдлаар бэлтгэж түгээх;

3.4 Сонгон шалгаруулалтын асуудал хариуцсан нэгж, албан тушаалтан нь энэхүү журмын 3.1-т заасан сонгон шалгаруулалттай холбогдох үндсэн чиг үүргээс гадна дараах үүрэг хүлээнэ. Үүнд:

3.4.1 Сонгон шалгаруулалтыг аливаа ашиг сонирхлын зөрчлөөс ангид, сонгон шалгаруулалтад оролцогч эрүүл мэндийн байгууллага, түүний удирдлага, эрүүл мэндийн даатгалын харилцаанд оролцогч бусад талуудаас хараат бус, бие даасан байдлаар энэхүү журмын 1.3-т заасан холбогдох хууль журмын дагуу зохион байгуулах;

3.4.2 Сонгон шалгаруулалттай холбоотой мэдээллийг сонгон шалгаруулалтад оролцогч байгууллагад болон бусад этгээдэд задруулахгүй байх;

3.4.3 Сонгон шалгаруулалтын явц, үр дүнд үүссэн санал, хүсэлт, гомдол, маргааныг хуулийн хүрээнд шийдвэрлэх, шаардлагатай тохиолдолд хуулийн байгууллагаар шийдвэрлүүлэх;

Дөрөв. Сонгон шалгаруулалт зохион байгуулах хугацаа, нөхцөл

4.1 Сонгон шалгаруулалтыг гурван жилд нэг удаа нэгдсэн журмаар (цаашид “нэгдсэн сонгон шалгаруулалт” гэх) зохион байгуулна.

4.2 Нэгдсэн сонгон шалгаруулалтыг эрүүл мэндийн даатгалын тусламж, үйлчилгээний нийт нэр төрлөөр эсхүл тусламж, үйлчилгээний тухайн төрөл тус бүрээр нь зарлаж болно.

4.3 Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжүүлэх тусламж, үйлчилгээний нэр төрөлд нэмэлт, өөрчлөлт орсон эсхүл тусламж, үйлчилгээний хүртээмж нь хангалтгүй тусламж, үйлчилгээний хувьд нэгдсэн сонгон шалгаруулалтын үр дүн, үйлчлэх хугацааг үл харгалзан нэмэгдсэн нэр төрөл бүрээр нэмэлт сонгон шалгаруулалт зохион байгуулж болно.

Тав. Сонгон шалгаруулалтад оролцогч эрүүл мэндийн байгууллагад тавигдах шаардлага

5.1 Сонгон шалгаруулалтад оролцогч эрүүл мэндийн байгууллага нь зөвхөн тусгай зөвшөөрөлд заасан тусламж, үйлчилгээний төрлийн хүрээнд сонгон шалгаруулалтад орох бөгөөд “Ерөнхий шаардлага” болон “Тусгай шаардлага” гэсэн үндсэн 2 төрлийн шаардлагыг хангасан байна. Хэвтүүлэн эмчлэх тусламж, үйлчилгээний төрлийн сонгон шалгаруулалтад зөвхөн Эрүүл мэндийн сайдын тушаал

болон аймаг, нийслэлийн Эрүүл мэндийн газрын даргын тушаалаар баталсан ор бүхий эрүүл мэндийн байгууллага оролцоно.

5.2 “Ерөнхий шаардлага” нь сонгон шалгаруулалтад оролцогч нийт байгууллагад нийтлэг тавигдах доорх шаардлагууд байна. Үүнд:

5.2.1 Хуулийн этгээдийн гэрчилгээтэй байх;

5.2.2 Эрүүл мэндийн чиглэлээр үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөлтэй байх;

5.2.3 Магадлан итгэмжлэгдсэн байх;

5.2.4 Нийгмийн даатгалын шимтгэл тогтмол төлсөн, сонгон шалгаруулалтын материал хүлээн авах цаг хугацаанд шимтгэлийн өргүй байх;

5.2.5 Сонгон шалгаруулалтын материал хүлээн авч үнэлгээ хийгдэж эхлэх өдрийн байдлаар татварын өргүй байх;

5.2.6 Сонгон шалгаруулалтын материал хүлээн авах цаг хугацаанд шүүхийн шийдвэрээр албадан хэрэгжүүлэх арга хэмжээгүй байх;

5.2.7 Нэмэгдсэн өртгийн албан татварын удирдлагын систем /НӨАТУС-и-баримт/-д холбогдсон, Эрүүл мэндийн даатгалын Ерөнхий газрын цахим мэдээллийн санд хандах техникийн боломжтой, мэдээлэл дамжуулах загварын дагуу тогтоосон шаардлагад нийцүүлж системийг хөгжүүлэх, хэвийн ажиллагааг хангах чадамжтай байх;

5.3 “Тусгай шаардлага” нь сонгон шалгаруулалтад оролцогч эрүүл мэндийн байгууллага тухайн тусламж, үйлчилгээг нотолгоонд суурилсан эмнэлзүйн хувьд үзүүлэх чадамжтай эсэхийг үнэлэхэд баримтлах нөөцийн шаардлага бөгөөд тусламж, үйлчилгээний нэр төрөл тус бүрээр ялгаатай байна.

5.4 “Тусгай шаардлага” нь “Зайлшгүй шаардлага” болон “Нэмэлт шаардлага” гэсэн дараах 2 үндсэн хэсгээс бүрдэнэ:

5.4.1 **“Зайлшгүй шаардлага”** гэдэг нь тухайн эрүүл мэндийн байгууллага эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээг чанартай үзүүлэхэд нэн шаардлагатай хүний нөөц, лаборатори, тоног төхөөрөмж, байгалийн нөөц, барилга байгууламжийн нөөц бөгөөд тус нөөцийг өөрийн хүчин чадлаар бүрдүүлж, тусламж, үйлчилгээний тоо хэмжээнээс үл хамааран байнгын бэлэн байдалд байлгана.

5.4.2 **“Нэмэлт шаардлага”** гэдэг нь эрүүл мэндийн байгууллага шаардлагатай тохиолдолд нэмэлтээр ашиглаж болох нөөц бөгөөд уг шаардлагыг өөрийн нөөцөөр эсхүл тус шаардлагыг хангаж чадахуйц, мэргэжлийн байгууллагатай гэрээлэн гүйцэтгүүлэх замаар биелүүлэх боломжтой байна.

5.5 Тусгай шаардлагад орон нутгийн хязгаарлагдмал нөөц, боломжийг харгалзан үзэж болно.

Зургаа. Сонгон шалгаруулалт зарлах

6.1 Сонгон шалгаруулалтын урилгыг “Сонгон шалгаруулалтын нэгдүгээр үе шат”-ны материалыг хүлээн авч эхлэх өдрөөс ажлын 7-оос доошгүй хоногийн өмнө олон нийтийн хэвлэл, мэдээллийн хэрэгсэл болон Эрүүл мэндийн яам, Эрүүл мэндийн даатгалын ерөнхий газрын цахим хуудсанд байршуулна.

6.2 Сонгон шалгаруулалтын урилгын загварыг Эрүүл мэндийн даатгалын ерөнхий газрын даргын тушаалаар батална.

Долоо. Сонгон шалгаруулалтын үе шат

7.1 Сонгон шалгаруулалтыг хоёр үе шаттай зохион байгуулна:

7.2 Сонгон шалгаруулалтын **нэгдүгээр үе шатыг** дараах байдлаар зохион байгуулна:

7.2.1 Тусламж, үйлчилгээ үзүүлэх байгууллагын хүсэлтийг сонгон шалгаруулалт зарласнаас хойш ажлын 10 хоногийн хугацаанд цахим системээр хүлээн авна.

7.2.2 Сонгон шалгаруулалтын нэгдүгээр үе шатны үнэлгээг сонгон шалгаруулалтын хүсэлт гаргах хугацаа дууссанаас хойш ажлын 5 хоногийн дотор багтаан цахимаар зохион байгуулна.

7.2.3 Сонгон шалгаруулалтын цахим систем нь эрүүл мэндийн байгууллагын регистрийн дугаар эсхүл “Ерөнхий шаардлага”-ын дагуу ирүүлсэн материалыг холбогдох төрийн захиргааны байгууллагаас урьдчилан цуглуулсан мэдээлэлтэй харьцуулах замаар үнэлгээг хийнэ.

7.2.4 “Ерөнхий шаардлага”-ыг бүрэн хангасан байгууллагыг сонгон шалгаруулалтын нэгдүгээр үе шатанд тэнцсэнд тооцно. “Ерөнхий шаардлага”-аас аль нэг шаардлагыг хангаагүй тохиолдолд нэгдүгээр үе шатанд тэнцээгүйд тооцно.

7.2.5 Сонгон шалгаруулалтын нэгдүгээр үе шатанд тэнцсэн байгууллагад сонгон шалгаруулалтын хоёрдугаар үе шатны мэдээллийг цахимаар ирүүлэх, тэнцээгүй байгууллагад сонгон шалгаруулалтад тэнцээгүй тухай мэдэгдлийг үнэлгээ дууссанаас хойш ажлын 3 хоногт багтаан тухайн байгууллагын цахим хаягаар хүргүүлнэ.

7.2.6 Нэгдүгээр үе шатанд тэнцсэн байгууллагад хүргүүлэх, сонгон шалгаруулалтын хоёрдугаар үе шатны мэдээллийг цахимаар ирүүлэх мэдэгдэл нь дараах мэдээллийг агуулсан байна.

7.2.6.1 Тухайн сонгон шалгаруулалтаар худалдан авах тусламж, үйлчилгээний нэр төрөл, дэлгэрэнгүй жагсаалт;

7.2.6.2 Тухайн тусламж, үйлчилгээг үзүүлэх эрүүл мэндийн байгууллагад тавигдах “Тусгай шаардлага”;

7.2.6.3 “Тусгай шаардлага”-ыг хангаж буйг нотлох баримт бичгийн мэдээлэл;

7.2.6.4 “Тусгай шаардлага”-ын материалыг сонгон шалгаруулалтын цахим системд хэрхэн илгээх зааварчилгаа;

7.2.6.5 Хоёрдугаар үе шатны мэдээллийг хүлээн авах эцсийн хугацаа;

7.2.6.6 Сонгон шалгаруулалттай холбоотой мэдээлэл, зааварчилгаа өгөх албан тушаалтны нэр, холбоо барих утасны дугаар;

7.3 Сонгон шалгаруулалтын хоёрдугаар үе шатыг дараах байдлаар зохион байгуулна:

7.3.1 Нэгдүгээр үе шатанд тэнцсэн эрүүл мэндийн байгууллага нь “Тусгай шаардлага”-д заасан мэдээллийг мэдэгдэл хүлээн авснаас хойш ажлын 15 хоногийн дотор цахим системд оруулж баталгаажуулна.

7.3.2 Эрүүл мэндийн байгууллага нь өөрийн чадамжид үндэслэн нэгээс дээш төрлийн тусламж, үйлчилгээ үзүүлэх сонголтыг өгөгдсөн жагсаалтын дагуу хийж болох бөгөөд сонгосон тусламж, үйлчилгээний төрөл нь тухайн байгууллагын тусгай зөвшөөрөлд заасан үйл ажиллагааны төрөлтэй нийцсэн байна.

7.3.3 Сонгон шалгаруулалтын хоёрдугаар үе шатны үнэлгээ буюу мэдээллийн бүрэн бүтэн байдлын үнэлгээг мэдээлэл хүлээн авч дууссанаас хойш ажлын 15 хоногийн дотор зохион байгуулна.

7.3.4 “Зайлшгүй шаардлага” болон “Нэмэлт шаардлага”-д тавигдсан шалгуурыг бүрэн хангасан байгууллагыг сонгон шалгаруулалтын хоёрдугаар үе шатанд тэнцсэнд тооцож, эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээ үзүүлэгч байгууллагад тэнцсэн тухай мэдэгдлийг үнэлгээ дуусч, Эрүүл мэндийн даатгалын ерөнхий газрын даргын тушаалаар баталгаажсанаас хойш ажлын 3 хоногт багтаан тухайн байгууллагын цахим хаягаар хүргүүлнэ.

7.4 Эрүүл мэндийн даатгалын ерөнхий газрын сонгон шалгаруулалт, гэрээлэлтийн асуудал хариуцсан нэгж нь сонгон шалгаруулалтын хоёрдугаар үе шатанд тэнцсэн эрүүл мэндийн байгууллагын жагсаалтыг үзүүлэх тусламж үйлчилгээний төрөл, газар зүйн байршлаар ангилан гаргаж, тухайн бүс нутагт үзүүлэх тусламж, үйлчилгээний эрэлтийг хангаж байгаа эсэхэд үнэлгээ хийнэ.

7.5 Энэ журмын 7.4-т заасан үнэлгээгээр бүс нутгийн хэмжээнд үзүүлэх тусламж, үйлчилгээний эрэлтийг хангахааргүй бол дахин сонгон шалгаруулалт зохион байгуулж болно.

Найм. Сонгон шалгаруулалтын үр дүнг баталгаажуулах, мэдээлэх

8.1 Эрүүл мэндийн даатгалын ерөнхий газрын дарга сонгон шалгаруулалтын хоёрдугаар үе шатны үнэлгээ хийгдэж дууссанаас хойш ажлын 10 хоногийн дотор тушаал гаргаж, сонгон шалгаруулалтын үр дүнг баталгаажуулна.

8.2 Энэ журмын 8.1-т заасан тушаалд сонгон шалгаруулалтад тэнцсэн эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээ үзүүлэгч байгууллагын жагсаалтад газар зүйн байршил, үзүүлэх тусламж, үйлчилгээний оношийн хамааралтай бүлгийг тусгасан байна. Сонгон шалгаруулалтад тэнцсэн эрүүл мэндийн байгууллагуудтай тушаал гарснаас хойш хуанлийн 15 хоногт багтаан гэрээ байгуулна.

8.3 Сонгон шалгаруулалтын эцсийн үр дүнг Эрүүл мэндийн даатгалын ерөнхий газрын цахим хуудсанд байршуулна.

8.4 Эрүүл мэндийн даатгалын ерөнхий газар нь сонгон шалгаруулалтын үр дүнгийн тайланг Эрүүл мэндийн яам, Эрүүл мэндийн даатгалын үндэсний зөвлөлд энэ журмын 8.1-т заасан сонгон шалгаруулалтын үр дүнг баталгаажуулсан тушаал гарснаас хойш нэг сарын дотор хүргүүлнэ.

Ес. Сонгон шалгаруулалттай холбогдох маргааныг шийдвэрлэх

9.1 Сонгон шалгаруулалтад оролцогч нь сонгон шалгаруулалтын үйл явц, үр дүнгийн талаар Эрүүл мэндийн даатгалын ерөнхий газраас тодруулга авах, хуульд өөрөөр заагаагүй бол сонгон шалгаруулалтын мэдэгдэл хүлээн авснаас хойш ажлын 5 хоногийн дотор бичгээр гомдол гаргаж болох бөгөөд гомдолд зөрчлийн нотлох баримтыг хавсаргана.

9.2 Эрүүл мэндийн даатгалын ерөнхий газар нь сонгон шалгаруулалтад оролцогчоос гаргасан сонгон шалгаруулалттай холбоотой гомдлыг хүлээн авснаас хойш түүнийг гомдол барагдуулах ажиллагаанд оролцохыг урина. Гомдол гаргагч нь уг ажиллагаанд оролцоогүй тохиолдолд цаашид гомдол гаргах эрхгүй.

Арав. Хариуцлага

10.1 Албан тушаалтны буруутай үйл ажиллагааны улмаас сонгон шалгаруулалтын явц, үр дүнд нөлөөлсөн нь нотлогдсон бол хуульд заасан хариуцлага хүлээлгэнэ.

10.2 Эрүүл мэндийн байгууллага нь хуурамч баримт бичиг бүрдүүлж сонгон шалгаруулалтад оролцсон нь тогтоогдсон бол тухайн эрүүл мэндийн байгууллагатай байгуулсан гэрээг цуцалж, тусгай зөвшөөрлийг түдгэлзүүлэх, цуцлах саналыг эрх бүхий байгууллагад хүргүүлэх бөгөөд дараагийн 3 жилийн хугацаанд сонгон шалгаруулалтад оролцуулахгүй.

---- оОо ----